

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา
สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี*

ETHICAL LEADERSHIP OF SECONDARY EDUCATION SCHOOL ADMINISTRATOR
UNDER LOP BURI PROVINCIAL EDUCATION

ชัชวาล แก้วกระจาย, วิชิต แสงสว่าง

Chatchawan Kaewkrajay, Wichit Saengsawang

มหาวิทยาลัยเกริก

Krirk University

Corresponding Author E-mail: Charttv3@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์ คือ 1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี 2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี จำนวน 302 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบค่า t - test และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด คือ ด้านความไว้วางใจ ด้านความยุติธรรม ด้านความซื่อตรง และด้านความรับผิดชอบ 2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม; ผู้บริหารสถานศึกษา; ศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี

Abstract

The purposes of this research were: 1) Study level of ethical leadership of secondary education school administrator under Lop Buri Provincial Education. And 2) Comparing ethical leadership of secondary education school administrator under Lop Buri Provincial Education classified by sex, age, education level and work experience. It was quantitative research. The sample groups were 302 teachers in secondary education school administrator under Lop Buri Provincial Education. Obtained by Stratified sampling. The Tools used to collect information were questionnaires with 5 levels of estimation scale. Statistical data were analyzed by using a computer program. The analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and f-test.

The research results revealed that: 1) Level of ethical leadership of secondary education school administrator under Lop Buri Provincial Education, overall and each aspect very level, found that sorted from the side with the highest average to the lowest: trust, fairness, Honestly and responsibility. 2) Comparison results of ethical leadership of secondary education school administrator under Lop Buri Provincial Education classified by sex, age, education level and work experience found that: sex, age, education level and work experience were different, ethical leadership of secondary education school administrator under Lop Buri Provincial Education were differed not statistically.

Keywords: Ethical leadership; School administrator; Lop Buri Provincial Education

บทนำ

ผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นผู้นำและมีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาในระดับสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องมีศักยภาพ สมรรถภาพ และคุณลักษณะที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายนั้นคือ “ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม” เป็นสิ่งที่น่าสนใจและนำไปสู่การค้นหาแนวทางมาตรการขับเคลื่อนในการแก้ไขปัญหาในยุคการเปลี่ยนแปลงนี้ได้ ซึ่งในการบริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่เป็นคุณลักษณะที่เอื้อต่อความสำเร็จนี้เช่นกัน ประกอบกับผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่สำคัญยิ่งในการสนับสนุนการจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องมีคุณธรรม จริยธรรมประจำใจเสมอ เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงาน การสอนภายใต้จรรยาบรรณวิชาชีพ ในสิ่งที่ตั้งมั่งทั้งต่อตนเอง และผู้อื่น ซึ่งมีความสำคัญต่อวิชาชีพ เป็นทั้งกระบวนการและพฤติกรรมที่สามารถสอนและเรียนรู้ได้ การปรับเปลี่ยน การจัดการเรียนการสอน และการให้แรงเสริมที่สามารถเป็น

แนวทางในการพัฒนาจริยธรรม เพื่อให้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีในอนาคต จะสามารถสร้างและขับเคลื่อนภายใต้การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม (ชุติมา รักษ์บางแหลม, 2559) สอดคล้องกับโคคาบัสและคาราโคเซ (Kocabas & Karakose, 2009) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในองค์กรการศึกษา เพราะหน้าที่สำคัญที่สุดของผู้บริหารสถานศึกษา คือ การมีจริยธรรมในการบริหารสถานศึกษา ดังนั้น ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (Ethical leadership) จึงมีความสำคัญต่อทุกองค์กรและทุกแง่มุมของสังคม เพราะว่าพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อความพึงพอใจในงานและความผูกพันต่อองค์กรมากขึ้น และอาจช่วยปรับปรุง การรับรู้ทางจริยธรรมโดยรวมของพนักงาน (Neubert et al., 2009) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องตามหลักธรรมาภิบาลจะถูกรับรู้และเป็นผู้ทรงคุณค่าในสังคม แต่ถ้าผู้บริหารคนใดมีพฤติกรรมตามอำเภอใจไม่มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมจะไม่ได้ได้รับความไว้วางใจจากผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บริหารก็จะทำงานลำบากและไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากทีมงาน เกิดเป็นความขัดแย้งขึ้นในองค์กรได้ (Glanz, 2006) และวิโรจน์ สารรัตนะ (2553) ยังกล่าวว่า “หัวใจสำคัญของประสิทธิผลขององค์กรขึ้นอยู่กับผู้ปฏิบัติที่เกิดความพึงพอใจในงานที่ทำอยู่” ยิ่งไปกว่านั้น ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมจะเสริมสร้างบรรยากาศเชิงจริยธรรมเมื่อผู้บริหารได้รับรู้ถึงความสัมพันธ์ที่เป็นจริง

แต่อย่างไรก็ตามมักจะไม่พบคุณสมบัติที่สมบูรณ์ดังกล่าวในผู้บริหารแต่ละระดับจนถึงระดับสากลและยังพบอีกว่าผู้บริหารในปัจจุบันทั้งที่มาจากคัดเลือกตั้งรวมทั้งมาจากการแต่งตั้งส่วนใหญ่จะมีคุณสมบัติที่โดดเด่นด้านความสามารถมาก ดังนั้นผู้บริหารในปัจจุบันจึงมีความโน้มเอียงไปทางด้านความสามารถมากกว่าด้านจริยธรรม ทำให้เกิดเป็นคำถามของสังคมว่า “ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น” ผู้นำที่มีความมั่นใจในตนเอง ผู้นำที่รอบรู้ในเชิงการบริหาร โดยมักจะละเลยเรื่องคุณธรรมจริยธรรมซึ่งเป็นคุณสมบัติที่มีความสำคัญ ถ้าผู้บริหารทุกระดับมีภาวะผู้นำไม่เพียงพอต่อสถานการณ์ ไม่ไวต่อปัญหาในการบริหารงาน ปรากฏการณ์เหล่านี้ย่อมส่งผลกระทบต่อหน่วยงาน องค์กรและบุคลากรในองค์กรเกิดความอึดอัดใจ ไม่สบายใจ ไม่พอใจ อาจพบปัญหาในการทำงานร่วมกันในหน่วยงาน กลายเป็นความขัดแย้ง ลูกหลานหรือรุ่นแรงต่อไปอาจถึงขั้นมีการร้องเรียน ฟ้องร้องจากการบริหารสถานศึกษาได้ ดังนั้นภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมจึงมีความสำคัญกับการเป็นผู้บริหารและเป็นทางเลือกที่เข้ากับยุคนี้ (ชุติมา รักษ์บางแหลม, 2559; ศศิธร อนันตพันธุ์พงศ์, 2561; สุจิต กิ่งเกล้าและคณะ, 2562; สุวรรณ แก้วนะ, 2562; คณาพงษ์ พิงมี, 2562) จึงทำให้มีนักวิชาการ นักการศึกษาสนใจศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม อาทิเช่น โจเซฟสัน (Josephson, 2009) ที่ให้นิยามภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม หมายถึงแนวทางปฏิบัติที่มีคุณค่าและเป็นมาตรฐานการประพฤติทางจริยธรรม แสดงให้เห็นถึงคุณค่าที่เป็นประโยชน์ ประกอบด้วย ลักษณะที่สำคัญ 6 ประการ ได้แก่ 1) ความไว้วางใจ 2) ความเคารพ 3) ความรับผิดชอบ 4) ความยุติธรรม 5) การห่วงใยผู้อื่น และ 6) ความเป็นพลเมืองดี

และหนูไกร มาเชค (2559) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในผู้บริหารสถานศึกษา ควรมี 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ความไว้วางใจ 2) ความรับผิดชอบ 3) ความเคารพ 4) ความเป็นพลเมืองดี และ 5) ความยุติธรรม เป็นต้น ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขนาดใหญ่หรือในระดับมัธยมศึกษา ที่มีทรัพยากรเป็นจำนวนมาก มีมาตรฐานของการปฏิบัติงานหรือรูปแบบด้านภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมแบบบูรณาการการที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ในการบริหารสถานศึกษารวมทั้งเพื่อใช้เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติให้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น (สุทัต จันทะสินธุ์, 2560)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี เพื่อผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อวางแผนการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา หรือเป็นแนวทางหรือต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่นในการที่จะนำเอาจริยธรรมมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี จำนวน 302 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น และแบ่งสัดส่วนด้วยวิธีการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ตามจำนวนประชากรของแต่ละสถานศึกษา และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งหนังสือต่อผู้อำนวยการสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี เพื่อให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 302 คน ได้ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามด้วยตนเองทางไปรษณีย์ และแนบซองจดหมายติดตราไปรษณียากรไปด้วย เพื่อความสะดวกในการส่งแบบสอบถามกลับมาให้ผู้วิจัยรวบรวมเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ 1) ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการคำนวณหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ 2) ข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นของครู โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าสถิติทดสอบ t - test และ F - test

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความไว้วางใจ รองลงมา คือ ด้านความยุติธรรม ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยเป็นน้อยที่สุด คือ ด้านความซื่อตรง และด้านความรับผิดชอบ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1) ด้านความซื่อตรง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารประพฤติปฏิบัติตนสม่ำเสมอ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง รองลงมา คือ ผู้บริหารปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่โลภเอาสิ่งของของผู้อื่น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารปฏิบัติตนด้วยความถูกต้อง จริงใจต่อผู้อื่น

2) ด้านความไว้วางใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารการแสดงออกซึ่งการดูแลเอาใจใส่ ความเชื่อมั่นซึ่งกันและกัน และผู้บริหารเป็นผู้กระทำการใด ๆ อย่างเปิดเผย รองลงมา คือ ผู้ได้บังคับบัญชามีความไว้วางใจผู้บังคับบัญชาในการขอคำปรึกษาเรื่องต่างๆ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารมีความเชื่อมั่นไว้วางใจต่อผู้ได้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานได้อย่างอิสระเหมาะสม

3) ด้านความยุติธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารปฏิบัติตนด้วยความถูกต้องตามศีลธรรมบนพื้นฐานของจริยธรรม ความสมเหตุสมผล รองลงมา คือ ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่อย่างชอบธรรม และผู้บริหารเป็นผู้มีความยุติธรรม ไม่ลำเอียงวางตัวเป็นกลาง

4) ด้านความรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารกล้ายอมรับในผลของการกระทำด้วยความเต็มใจ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้งานที่มีคุณภาพ รองลงมา คือ ผู้บริหารปฏิบัติงานด้วยความ

มุ่งมั่นตั้งใจตามความมุ่งหมายที่ต้องการ และผู้บริหารมีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่อย่างดี ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารอุทิศเวลา และเสียสละประโยชน์ส่วนตน เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานพบว่า

1) ผลการเปรียบเทียบครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมพบว่า ค่าเฉลี่ยของเพศชาย มากกว่าค่าเฉลี่ยของเพศหญิง ได้ค่า Sig. > .05 ดังนั้น เพศแตกต่างกัน ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทั้ง 4 ด้าน ได้ค่า Sig. > .05 นั่นคือ เพศแตกต่างกัน ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2) ผลการเปรียบเทียบครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี โดยภาพรวม ได้ค่า Sig. > .05 นั่นคือ อายุต่างกัน ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความไว้วางใจ และด้านความยุติธรรม ได้ค่า Sig. > .05 นั่นคือ อายุที่แตกต่างกัน ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านความรับผิดชอบ ได้ค่า Sig. < .05 นั่นคือ อายุที่แตกต่างกัน ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี ที่แตกต่างกัน

3) ผลการเปรียบเทียบครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี โดยภาพรวม พบว่า ได้ค่า Sig. > .05 ดังนั้น ระดับการศึกษาแตกต่างกัน ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทั้ง 4 ด้าน ได้ค่า Sig. > .05 นั่นคือ ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี ไม่แตกต่างกัน

4) ผลการเปรียบเทียบครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี โดยภาพรวม ได้ค่า Sig. > .05 นั่นคือ ประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม

ของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความไว้วางใจ และด้านความรับผิดชอบ ได้ค่า Sig. > .05 นั่นคือ ประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร สถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านความยุติธรรม ได้ค่า Sig. < .05 นั่นคือ ประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับดวงฤดี ศิริพันธ์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนการกุศล ของวัดในพระพุทธศาสนา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสงขลา พบว่า ในภาพรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก และสอดคล้องกับสุธาสิณี แม้นญาติ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง โมเดลความสัมพันธ์ โครงสร้างปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับเนาวรัตน์ รอดเพ็ญ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตพื้นที่ กรุงเทพมหานคร พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีใช้หลักจริยธรรมในการบริหารงาน การตัดสินใจในเรื่องต่างๆ อยู่บนพื้นฐานของความมีเหตุมีผล ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความยุติธรรม ความเป็นกัลยาณมิตร ความซื่อสัตย์ ความโปร่งใส โดยยึดหลักประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ ทำให้เป็นที่ไว้วางใจต่อผู้ร่วมงานก่อให้เกิดความรักความสามัคคีต่อกันในองค์กร เหมาะสมที่จะตอบสนองความท้าทายในการบริหาร สถานศึกษา โดยเฉพาะยุคที่สังคมเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับบราวน์ และเทรวีโน (Brown & Trevino, 2006) กล่าวว่า ผู้นำเชิงจริยธรรมมีคุณสมบัติ ด้านความซื่อสัตย์ การดูแลและเป็นบุคคลที่มีกฎเกณฑ์ เป็นผู้ซึ่งทำให้เกิดความยุติธรรมและการตัดสินใจที่ดี อีกทั้งสามารถติดต่อสื่อสารกับลูกน้องอยู่บ่อยๆ เกี่ยวกับจริยธรรม ตั้งมาตรฐานจริยธรรมที่ชัดเจน ให้รางวัลและลงโทษเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐาน ผู้นำเชิงจริยธรรมไม่เพียงแต่พูดดี แต่ปฏิบัติตามสิ่งที่พวกเขาพูดและเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านพฤติกรรมจริยธรรม และสอดคล้องกับสุวรรณี ไชยชมภู (2557) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม เป็นสิ่งที่ผู้นำทางการศึกษาต้องถือเป็นความตระหนักในภารกิจ ความรับผิดชอบต่อความเอาใจใส่อย่างยิ่งยวดต่อสถานศึกษาและชุมชน ผู้บริหาร

สถานศึกษาจึงต้องมี ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และศักยภาพ รวมถึงความมีจริยธรรมที่สูง เมื่อผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำที่มีจริยธรรมแล้วย่อมได้รับความไว้วางใจ เชื่อมมั่น ศรัทธา จนผู้ตามทำงานเต็มความสามารถ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ และนอร์ธเฮ้าส์ (Northouse, 2003) กล่าวว่า ลักษณะของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมจำเป็นจะต้องมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นการสร้างความศรัทธา เชื่อมมั่น เป็นพลังในการผลักดันให้บุคลากรทำงานบรรลุเป้าหมายอย่างเป็นเลิศและเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งผู้นำที่ประสบความสำเร็จ ควรมีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ในการให้ความเคารพผู้อื่น การบริการผู้อื่น การแสดงถึงความเที่ยงธรรม ยืนหยัดความซื่อสัตย์ และความเป็นทีมงาน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1) ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี ด้านความไว้วางใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับที่หนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับสุธาสินี แม้นญาติ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง โมเดลความสัมพันธ์ โครงสร้างปัจจัยที่ส่งผลต่อ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พบว่า ด้านความไว้วางใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยังสอดคล้องกับบรรจพร แยมละมุล และคณะ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาภาค ตะวันออก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านความไว้วางใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีการแสดงออกซึ่งการดูแลเอาใจใส่ มีความเชื่อมั่นซึ่งกันและกัน เป็นผู้กระทำการใด ๆ อย่างเปิดเผย เป็นผู้รักษาคำพูดและกระทำตามที่พูด ผู้ใต้บังคับบัญชามีความไว้วางใจผู้บังคับบัญชาในการขอคำปรึกษาเรื่องต่างๆ มีความเชื่อมั่นไว้วางใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานได้อย่างอิสระเหมาะสม สอดคล้องกับหนูไกรมาเชค (2559) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในทุก ๆ ด้านให้บุคคลที่เกี่ยวข้องเคารพเชื่อถือ และศรัทธา เกิดความไว้วางใจที่จะร่วมงานด้วย ซึ่งการจะได้รับความไว้วางใจได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความซื่อสัตย์ซื่อตรงจริงใจโปร่งใส ไม่ทำในสิ่งที่ทำให้ตนเอง และสถานศึกษาหรือชุมชนเสื่อมเสีย และที่สำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความจงรักภักดีต่อองค์กร คือ โรงเรียน และชุมชน รักษาคำพูด รักษาความสัตย์จริงจึงจะเรียกได้ว่าเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และสอดคล้องกับเบอร์โคเฟอร์ และชวาร์ทซ์ (Berghofer & Schwartz, 2008) กล่าวว่า ลักษณะที่เป็นพื้นฐานของผู้นำเชิงจริยธรรมในด้านความไว้วางใจ ซึ่งพฤติกรรมการแสดงออกการเป็นคนเปิดเผยข้อมูลด้วยความเป็นจริง การปฏิบัติด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เป็นผู้นำเชื่อถือไว้วางใจ และ National Centre for Ethics in Health Care (2005) กล่าวว่า ผู้มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม จะต้องเป็นผู้มีความไว้วางใจ ลักษณะของผู้ที่มีความไว้วางใจ คือ เป็นผู้ไม่คดโกงไม่โกหกหลอกลวง สื่อสารได้อย่างชัดเจนในสิ่งคาดหวัง ต้องเป็นคนเปิดเผย ตรงไปตรงมา เป็นผู้รักษาสัญญา

2) ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี ด้านความรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับ สุดท้าย ซึ่งสอดคล้องกับสุชาติณี แม้นญาติ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง โมเดลความสัมพันธ์ โครงสร้าง ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น พบว่า ด้านความรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับบรรจพร แยมละมุล และคณะ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารเชิงจริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาภาค ตะวันออก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านความรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารควรกล้ายอมรับในผลของการกระทำด้วยความเต็ม ใจ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้งานที่มีคุณภาพ ปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจตามความ มุ่งหมายที่ต้องการ มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่อย่างดี อุทิศเวลา และเสียสละประโยชน์ ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม สอดคล้องกับหนูไกร มาเชค (2559) กล่าวว่า ผู้บริหาร สถานศึกษามีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงที่จะต้องวางแผน สั่งการ ดูแลและควบคุม ให้บุคลากรปฏิบัติงานต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ด้วย ภาระหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ต้องรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นจากการบริหารจัดการใน สถานศึกษาทั้งทางบวกและทางลบ หากมีปัญหาอะไรเกิดขึ้นมาในองค์กรผู้บริหารสถานศึกษา ต้องสามารถควบคุมตนเองมีความอดทน อดกลั้น ต่อสิ่งยั่วยู่และต้องนำพาองค์กรผ่านพ้นปัญหา ไปสู่ความเป็นเลิศให้ได้ สอดคล้องกับเฟอร์รี (Ferrell et al., 2008) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ ของผู้มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมจะหาวิธีปรับปรุงการทำงานให้ถูกต้อง เป็นผู้ที่มีพันธะความ รับผิดชอบและ มีการปฏิบัติเชิงจริยธรรม และจะต้องแสวงหาวิธีการปฏิบัติที่ดีที่สุด และเบอร์โค เฟอร์ และชวาร์ทซ์ (Berghofer & Schwartz, 2008) กล่าวว่า ผู้บริหารกล้ายอมรับข้อผิดพลาด ด้วยความเต็มใจ แก้ไขสิ่งที่ผิดพลาดให้ใสสะอาดด้วยความรับผิดชอบ เป็นผู้รักษาคำมั่นสัญญา และความรับผิดชอบต่อและทำในสิ่งที่คนอื่นคาดหวัง ไม่เสนอสิ่งของตอบแทน และเป็นผู้ให้อภัย ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

2. ผลการศึกษาการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานที่ แตกต่างกัน ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการ จังหวัดลพบุรี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับดวงฤดี ศิริพันธ์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียน การกุศล ของวัดในพระพุทธศาสนา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสงขลา พบว่า ครูที่ มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และทำงานในสถานศึกษาขนาด ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนการกุศลของวัดใน

พระพุทธศาสนา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสงขลา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานพบว่า

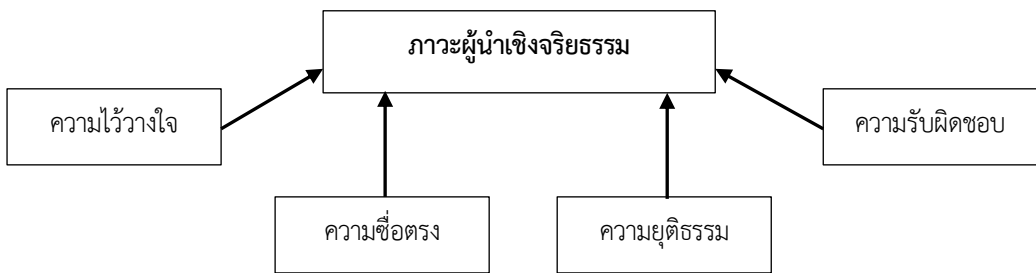
1) ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี มีการปฏิบัติต่อครูทุกคนในสถานศึกษา โดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรมบริหารด้วยหลักธรรมมาภิบาล วางตัวเป็นกลางเสมอต้นเสมอปลาย โดยไม่คำนึงถึงเพศของครู เพราะถือว่าครูทุกคนมีความรู้ ความสามารถ เท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับดวงฤดี ศิริพันธ์ (2561) พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2) ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี มีพฤติกรรมที่แสดงออกในการปฏิบัติต่อครูทุกคนในสถานศึกษา แต่ละช่วงอายุ โดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม บริหารด้วยหลักธรรมมาภิบาล โดยไม่คำนึงถึงอายุของครู เพราะถือว่าครูทุกคนล้วนสามารถดูแลและเข้าใจ เข้าถึง ครูได้ทุกช่วงอายุโดยเท่าเทียมกัน โดยครูไม่รู้สึกรังเกียจความห่างของอายุระหว่างครูและผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับดวงฤดี ศิริพันธ์ (2561) พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3) ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี มีพฤติกรรมที่แสดงออกในการปฏิบัติต่อครูทุกคนในสถานศึกษา โดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม บริหารด้วยหลักธรรมมาภิบาล โดยไม่คำนึงถึงระดับการศึกษาของครู เพราะถือว่าครูทุกคนล้วนมีความรู้ ความสามารถ เรียนรู้ในการปฏิบัติงานได้ เท่าเทียมกันครูแต่ละคนมีความถนัดที่แตกต่างกัน ผู้บริหารมีความเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล ทุกระดับการศึกษา ทุกสาขาวิชา มีความเป็นธรรมชาติวิชาวที่เหมือนกัน แต่เก่งและดีเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับดวงฤดี ศิริพันธ์ (2561) พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

4) ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูมีความคิดเห็นว่าภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี มีพฤติกรรมที่แสดงออกในการปฏิบัติต่อครูทุกคนในสถานศึกษาแต่ละช่วงอายุ โดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม บริหารด้วยหลักธรรมมาภิบาล โดยไม่คำนึงถึงประสบการณ์ในการทำงานของครู เพราะถือว่าครูทุกคนล้วนสามารถ มีความถนัดที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งผู้บริหารไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างของครูและให้เกียรติครูเสมอเหมือนกัน จึงทำให้ไม่มีปัญหาของมอบหมายงานระหว่างครูใหม่ที่ยังไม่มีประสบการณ์และครูที่มีประสบการณ์ด้านงานสอนมาแล้ว โดยครูใหม่สามารถเรียนรู้งานได้และครูเก่าสามารถแนะนำ ชี้แนะในการทำงานได้อย่างกัลยาณมิตร ซึ่งสอดคล้องกับดวงฤดี ศิริพันธ์ (2561) พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา

องค์ความรู้จากการวิจัย สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา ประกอบด้วย ด้านความไว้วางใจ ด้านความยุติธรรม ด้านความซื่อตรง และด้านความรับผิดชอบ โดยที่เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน แต่ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี ไม่แตกต่างกันนั้นคือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานไม่มีผลต่อการบริหารจัดการของผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1. โรงเรียนมัธยม สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี ควรให้ความสำคัญโดยให้การสนับสนุนหรือส่งเสริมเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมให้เกิดขึ้นกับผู้บริหาร ครูและบุคลากรทุกคน เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีของการมีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมแก่นักเรียน

2. ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้อง สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี ควรให้ความสำคัญในเรื่องภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบ ซึ่งได้ค่าเฉลี่ยเป็นอันดับสุดท้าย โดยมุ่งเน้นผู้บริหาร ครูและบุคลากรของโรงเรียนแสดงพฤติกรรมกรรมการแสดงออกในด้านความรับผิดชอบ เช่น กล้ายอมรับในผลของการกระทำด้วยความเต็มใจ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้งานมีคุณภาพ ปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่นตั้งใจ ความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ อุทิศเวลา และเสียสละประโยชน์ส่วนตน เพื่อประโยชน์ส่วนรวม เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา แบบวิจัยเชิงผสมผสานเพื่อที่จะได้ข้อมูลในเชิงลึก เป็นจริงมากขึ้น ทำให้สามารถได้แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี

เอกสารอ้างอิง

- คณาพงษ์ พิงมี. (2562). ภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย. *วารสารพุทธนวัตกรรมการจัดการ*, 2(2), 50-58.
- ชุตินา รักษ์บางแหลม. (2559). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม: หนทางสู่การขับเคลื่อนภาวะผู้นำในสถาบันการศึกษา. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*, 8(1), 168 – 181.
- ดวงฤดี ศิริพันธ์. (2561). *ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนการกุศล ของวัดในพระพุทธศาสนา สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา*. สงขลา: การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 9, ในวันที่ 20 – 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2561 ณ มหาวิทยาลัยมหาดใหญ่.
- เนาวรัตน์ รอดเพ็ญ. (2560). *ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา)*. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.

- บรรจพร แยมละมูล และคณะ. (2563) ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาภาค ตะวันออกสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์*, 7(3), 130 – 143.
- วิโรจน์ สารัตนะ. (2553). *การวิจัยทางการบริหารทางการศึกษาแนวคิดและกรณีศึกษา*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศศิธร อนันตพันธุ์พงศ์. (2561). พุทธภาวะผู้นำเชิงทศบารมีเพื่อการบริหารการเปลี่ยนแปลงองค์กร. *วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์*, 1(1), 44-50.
- สุจิต กิ่งเกล้าและคณะ. (2562). การบูรณาการหลักป้าปณิธธรรมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสำนักงานประกันสังคมจังหวัดสมุทรสาคร. *วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์*, 2(2), 34-43.
- สุทัต จันทะสินธุ์. (2560). *รูปแบบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมแบบบูรณาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน* (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุธาสิณี แม้นญาติ. (2554). *โมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น* (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุรัตน์ ไชยชมภู. (2557). *ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในการบริหารสถานศึกษา*. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา*, 8(2), 1 – 15.
- สุวรรณณ์ แก้วนะ. (2562). การพัฒนาคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารเทศบาลตามหลักพุทธธรรม. *วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์*, 2(1), 39-45.
- หนูไกร มาเชค. (2559). *การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมในผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Berghofer, D., & Schwartz, G. (2008). *Ethical leadership: Right relationships and the emotional bottom line the gold standard for success*. Retrieved February 3, 2020 from <http://www.newparadigmjournal.com/Oct2008/ethicalleadership.htm>
- Brown, M. E., & Treviño, L. K. (2006). Ethical Leadership: A Review and Future Directions. *The Leadership Quarterly*, 17, 595-616.
- Ferrell, O. C., et al. (2008). *Business ethical: Ethical decision making and case* (7th ed.). Boston, MA: Houghton Mifflin.

- Glanz, J. (2006). *What every principal should know about ethical and spiritual leadership*. Thousand Oaks, CA: Corwin.
- Josephson, M. (2009). *Ethical leadership outcomes student leader learning outcomes (SLLO) project*. Retrieved February 3, 2020 from <http://sllo.tamu.edu/rubrics>
- Kocabas, I., & Karakose, T. (2009). Ethics in school administration. *African Journal of Business Management*, 3(4), 126-130.
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). *Educational and Psychological Measurement*. New York: Minnisota University.
- National Centre for Ethics in Health Care. (2005). *Ethical leadership toolkit a manual for the ethical leadership coordinator*. Retrieved February 3, 2020 from <http://www.ethics.va.gov/integratedethics/ELC.asp>
- Neubert, M. J., et al. (2009). The virtuous influence of ethical leadership behavior: Evidence from the field. *Journal of Business Ethics*, 90, 157-170.
- Northouse, Peter G. (2003). *Leadership Theory and Practice* (3rd ed.). Western Michigan University: SAGE Publications.